

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA CARINSKOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

A) Ocjena stanja

Reforma carinskog zakonodavstva Republike Hrvatske, kao i proces usklađivanja sadašnjeg Carinskog zakona i provedbenih propisa sa carinskim zakonodavstvom Europske unije - Carinskim kodeksom (Uredba EEZ 2913/92) i Uredbom za provedbu Carinskog kodeksa (Uredba EEZ 2454/93) započeli su 1999. godine donošenjem i početkom primjene odnosnih propisa.

Od samog početka primjene hrvatski carinski propisi u proteklom su sedmogodišnjem razdoblju kontinuirano usklađivani sa carinskim propisima država Europske unije, kako zbog dosljednijeg usklađenja s važećim odredbama europskih carinskih propisa i prakse, tako i s njihovim u međuvremenu usvojenim izmjenama. Naime, i europsko je carinsko pravo u stalnom procesu izmjena, uvjetovanih prije svega nastojanjem da se osiguraju uvjeti za ubrzanje i pojednostavnjenje carinskih procedura, uz istodobno osiguravanje uvjeta za potpuniju i djelotvorniju kontrolu iregularnog carinskog prometa, uključujući i osiguravanje uvjeta za potpuniju i djelotvorniju suradnju carinskih službi država članica.

Kontinuirano prateći izmjene europskih propisa, s ciljem postupnog osposobljavanja mjerodavnih hrvatskih zakonodavnih i upravnih struktura u procesu izgradnje novoga carinskog sustava, propisi hrvatskog carinskog sustava višekratno su usklađivani s propisima carinskog sustava Europske unije, i to izmjenama Carinskog zakona („Narodne novine“, br. 78/99, 94/99, 117/99, 73/00, 92/01, 47/03, 140/05 i 138/06) i Uredbe za provedbu carinskog zakona („Narodne novine“, br. 144/99, 48/00, 49/00, 77/00, 12/01 i 110/01), koja je u cijelosti novelirana donošenjem istoimene nove uredbe („Narodne novine“, br. 161/03, 69/06 i 5/07).

Carinski je zakon u proteklom razdoblju usklađivanja u najvećoj mogućoj mjeri pratio izmjene izvršene u Carinskom kodeksu Europske unije, na kojem je utemeljen. Posljednje izmjene Carinskog kodeksa izvršene su donošenjem Uredbe (EZ) br. 648/2005 Europskog parlamenta i Savjeta od 13. travnja 2005. godine o izmjenama Uredbe (EEZ) br. 2913/1992 o utvrđenju Carinskog kodeksa Zajednice („Službeni list EU“, br. 117/2005).

Posljednje izmjene Carinskog kodeksa prvenstveno su usmjerene na uspostavu sigurnosnih elemenata, sukladno globalnom cilju usmjerenom, s jedne strane na osiguravanje trgovine od prijetnji globalnog terorizma, a s druge strane omogućavanje carinskim službama u suradnji s gospodarstvom što većeg olakšavanja kretanja međunarodne trgovine. Dakle, nastoje se pomiriti dva oprečna cilja: prvi povećanje sigurnosti, s naglaskom na novoj ulozi carinskih službi u osiguravanju trgovine, putem stvaranja mehanizama za jačanje sposobnosti carine u otkrivanju i rješavanju visokorizičnih pošiljaka te povećanje učinkovitosti upravljanja robom, te drugi orijentiran na ubrzanje i pojednostavnjenje u provedbi carinskih procedura.

Tijekom analitičkog pregleda i ocjene usklađenosti carinskog zakonodavstva sa europskim u poglavlju 29. Carinska unija identificirana su neusklađena područja te je Republika Hrvatska u pojedinim područjima preuzela obvezu usklađivanja, sa jasno utvrđenim rokovima izloženim u Pregovaračkom stajalištu za ovo poglavlje.

Sukladno, dakle, Pregovaračkom stajalištu za Poglavlje 29. Carinska unija, preuzeta je obveza usklađivanja odredaba koje uređuju nepovlašteno podrijetlo i rok za naplatu carinskog duga najkasnije do II kvartala 2008. godine, stoga najveći dio odredaba koje su predmetom izmjena i dopuna obuhvaća upravo navedene odredbe. Preostali dio odredaba mijenja se ili dopunjava radi dosljednijeg usklađenja sa odgovarajućim odredbama europskih propisa, ili zbog potrebe za prevladavanjem određenih teškoća u hrvatskoj carinskoj praksi odnosno s ciljem otklanjanja redakcijskih pogrešaka.

B) Osnovna pitanja koja bi trebalo urediti predloženim zakonom

Nepovlašteno podrijetlo

Sukladno obvezi usklađivanja preuzetoj u okviru poglavlja Carinska unija, uklanjanjem preostale neusklađenosti, u potpunosti se usklađuju odredbe što uređuju nepovlašteno podrijetlo.

Polaganje jamstva u provoznom postupku

Slijedeći nastojanja za dosljednije usklađenje odredaba o postupku provoza uklanjaju se preostale razlike u okviru odredaba koje uređuju polaganje jamstva u postupku provoza.

Knjiženje i rokovi knjiženja duga

Slijedeći europske normativne i proceduralne standarde usklađuju se odredbe o unošenju duga u evidencije (knjiženje), u dijelu koji se odnosi na rokove knjiženja.

Rok plaćanja carinskog duga

U skladu s preuzetim obvezama i rokovima usklađivanja s pravnom stečevinom Europske Unije, predloženim se izmjenama i dopunama usklađuje rok za plaćanje carinskog duga, na način da se umjesto važećeg roka od 30 dana utvrđuje obveza plaćanja u rokovima koji ne smiju biti dulji od deset dana, računajući od dana kada je dužnik obaviješten o dugu.

Odgoda plaćanja i druge pogodnosti

Slijedeći odgovarajuće europske odredbe, novouspostavljenim odredbama propisuje se mogućnost da Carinska uprava, pouzdanim gospodarstvenicima prema propisanim pravilima, na njihov zahtjev, može odobriti odgodu plaćanja, s rokom odgode od 30 dana, ali uz obvezu polaganja osiguranja za namirenje duga.

Uz mogućnost odobravanja odgode, uvodi se i mogućnost odobravanja drugih pogodnosti, također uvjetovanih obvezom polaganja osiguranja te dodatno obvezom plaćanja kamata.

Kaznene odredbe

U okviru kaznenih odredaba predloženim se izmjenama preciznije uređuje zakonski opis prekršajnog djela neprijave robe, te se posebnom prekršajnom normom obuhvaća sankcioniranje nezakonitog postupanje u smislu neprijave robe komercijalne naravi, te robe koja je predmet zabrana ili ograničenja pri uvozu ili izvozu.

Također, uvodi se potpuno nova inkriminacija kojom se sankcionira netočno navođenje iznosa carinskog duga u carinskoj deklaraciji. Nadalje, preciznije i pravno-logički sada se dosljednije zakonski definira prekršajno djelo zlouporabe ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja carinskog duga, te se predloženim izmjenama i dopunama u cijelosti otklanjaju sva pravna i terminološka odstupanja kaznenih odredbi Carinskog zakona od odredbi Prekršajnog zakona („Narodne novine“, br. 107/07) i njime postavljenih temeljnih načela prekršajnog pozitivnog prava.

Ostale odredbe

Predloženim odredbama izvršene su i manje intervencije redakcijske naravi.

c) Posljedice donošenja predloženoga zakona

Donošenjem predloženoga zakona ispuniti će se obveze iz Pregovaračkog stajališta za Poglavlje 29. Carinska unija te obveze iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pristupanje EU za 2008. godinu. Usvajanjem predmetnog zakona ujedno će se izvršiti daljnje usklađivanje odredaba hrvatskoga Carinskog zakona s odgovarajućim odredbama Carinskog kodeksa Europske unije, kako ranije usvojenih dijelova tako i dijelova koji se odnose na njegove izmjene i dopune donesene u razdoblju važenja predmetnoga hrvatskog zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu predloženog zakona nije potrebno izdvajanje posebnih sredstava na teret državnog proračuna.

Predložene izmjene stvaraju uvjete za bržu naplatu i viši stupanj efikasnosti carinske službe u naplati prihoda državnog proračuna, a bez povećanih rashoda po toj osnovi.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temeljem članka 161. stavak 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora po hitnome postupku donose se zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku budući se istim nastavlja daljnje usklađivanje hrvatskog carinskog sustava sa carinskim sustavom Europske unije.

Usklađivanje Carinskog zakona Republike Hrvatske sa Carinskim kodeksom Europske unije jedna je od obveza preuzetih u Poglavlju 29 „Carinska unija“, kao i u Pregovaračkom stajalištu za spomenuto poglavlje, koje je Vlada Republike Hrvatske uputila Predsjedništvu EU i Glavnom tajništvu Vijeća EU, te jedna od mjera iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pristupanje EU za 2008. godinu.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA CARINSKOG ZAKONA

Članak 1.

U Carinskom zakonu („Narodne novine“, br. 78/99., 117/99., 73/00., 92/01., 47/03., 140/05. i 138/06.) u članku 27. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Carinska uprava može, ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1. ovoga članka, u slučaju ozbiljne sumnje zahtijevati podnošenje dodatnih dokaza kojima bi se na nedvojben način potvrdilo da podrijetlo udovoljava pravilima propisanim važećim propisima.“.

Članak 2.

U članku 74. stavku 1. iza riječi: „obrascu“ zarez i riječi „a popunjava se u skladu s propisom donesenim na temelju članka 73. stavka 3. ovoga Zakona“ brišu se.

Članak 3.

Članak 106. mijenja se i glasi:

„Glavni je obveznik dužan položiti jamstvo radi osiguranja plaćanja duga koji bi mogao nastati za tu robu, osim ako, sukladno carinskim propisima, jamstvo nije potrebno polagati.

Jamstvo može biti:

a) pojedinačno jamstvo koje se odnosi na jedan provoz, ili
b) zajedničko jamstvo koje se odnosi na više proвозnih postupaka ako je Carinska uprava - Središnji ured glavnom obvezniku odobrila korištenje takvog jamstva.

Odobrenje iz stavka 2. točke b) ovoga članka može se dati samo osobama koje:

– imaju sjedište u Republici Hrvatskoj,
– su redovni korisnici postupaka provoza u Republici Hrvatskoj i koje Carinskoj upravi dokažu da su nedvojbeno pouzdane osobe koje ispunjavaju svoje obveze vezane uz te postupke, i
– nisu teže kršile ili nisu ponavljale kršenje carinskih ili poreznih propisa.

Osobama koje ispunjavaju dodatne kriterije pouzdanosti, može se odobriti korištenje zajedničkog jamstva u smanjenom iznosu jamstvene svote, ili oslobođenje od obveze polaganja jamstva. Dodatni kriteriji uključuju:

a) pravilnu uporabu postupaka provoza u Republici Hrvatskoj tijekom prethodnog razdoblja,

b) suradnju s Carinskom upravom, i

c) u vezi sa oslobođenjem od polaganja jamstva, podatke o dobrom financijskom stanju dovoljnom za ispunjavanje obveza tih osoba.

Vlada Republike Hrvatske propisat će uvjete i postupak davanja odobrenja iz stavka 3. i 4. ovoga članka.

Oslobođenje od polaganja jamstva, odobreno sukladno odredbama stavka 4. ovog članka, ne može se koristiti za robu za koju Vlada Republike Hrvatske propiše da predstavlja povećan rizik.

U skladu s odredbama stavka 4. ovog članka, Vlada Republike Hrvatske može privremeno zabraniti korištenje zajedničkog jamstva u smanjenom iznosu, u postupku vanjskog provoza, kao iznimnu mjeru u posebnim okolnostima.

U skladu s odredbama stavka 4. ovog članka, Vlada Republike Hrvatske može privremeno zabraniti korištenje zajedničkog jamstva u postupku vanjskog provoza, za robe za koju se ustanovilo da su bile predmet velike prijevare.“.

Članak 4.

U članku 222. stavku 2. brojka: „30“ zamjenjuje se brojkom: „31“, riječ: „jednostruko“ zamjenjuje se riječju: „odjednom“, a brojka: „2“ zamjenjuje se brojkom: „5“.

Članak 5.

U članku 223. stavku. 1. brojka: „8“ zamjenjuje se brojkom: „14“.

Članak 6.

Članak 226. mijenja se i glasi:

„Iznos duga priopćen u skladu s člankom 225. ovoga Zakona dužnici moraju platiti u sljedećim rokovima:

a) ako osoba nema pravo na pogodnosti plaćanja utvrđene u člancima 227.a do 227.g ovoga Zakona, plaćanje se mora izvršiti u propisanom roku;

Ovaj rok, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 8. stavak 2. ovoga Zakona, ne smije biti dulji od deset dana nakon obavještanja dužnika o iznosu duga, a u slučaju zbirnog knjiženja pod uvjetima iz članka 222. stavak 2. ovoga Zakona, rok za plaćanje ne može biti dulji od onog koji bi dužnik dobio da mu je odobrena odgoda plaćanja.

Produljenje roka se odobrava po službenoj dužnosti, ako se ustanovi da je dužnik prekasno obaviješten o dugu da bi mogao izvršiti plaćanje u propisanom roku.

Carinska uprava također može, na zahtjev dužnika, odobriti produljenje roka ako iznos duga proizlazi iz postupka naknadne naplate. Produljenja roka, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 227.f točka a) ovoga Zakona, ne mogu biti dulja od vremena koje je dužniku potrebno radi poduzimanja odgovarajućih mjera za ispunjavanje svoje obveze;

b) ako osoba ima pravo na pogodnosti plaćanja utvrđene u člancima 227.a do 227.g ovoga Zakona, plaćanje se mora izvršiti najkasnije do isteka roka ili rokova određenih u okviru tih pogodnosti.

Vlada Republike Hrvatske može propisati slučajeve i uvjete pod kojima će se obustaviti obveza dužnika za plaćanje duga ako je:

a) podnesen zahtjev za otpust duga u skladu s člancima 232., 234. i 235. ovoga Zakona,

b) roba zaplijenjena s namjerom da se oduzme u skladu s člankom 230. stavkom 1. točkom c) podtočkom 2. ili točkom d) ovoga Zakona, ili

c) dug nastao sukladno članku 206. ovoga Zakona i ima više dužnika.“.

Članak 7.

U članku 227. stavku 1. dodaje se rečenica koja glasi:

„Plaćanje se također može izvršiti usklađivanjem potražnog salda u skladu sa posebnim propisima.“.

Članak 8.

Iza članka 227. dodaju se članci 227.a do 227.g koji glase:

„Članak 227.a

Ako se iznos duga koji neka osoba mora platiti odnosi na robu deklariranu za carinski postupak koji za sobom povlači obvezu plaćanja tog duga, Carinska uprava, pod uvjetima propisanim u člancima 227.b, 227.c i 227.d ovoga Zakona, na zahtjev te osobe može odobriti odgodu plaćanja tog iznosa.

Članak 227.b

Odobrovanje odgode plaćanja uvjetuje se polaganjem osiguranja od strane podnositelja zahtjeva.

Ako u postupku odobravanja odgode plaćanja za Carinsku upravu nastanu dodatni troškovi, te troškove snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 227.c

Carinska uprava odlučuje koji se od sljedećih postupaka mora primijeniti pri odobravanju odgode plaćanja:

- a) odvojeno za svaki iznos duga proknjižen pod uvjetima utvrđenim u članku 222. stavku 1. ili u članku 224. stavku 1. ovoga Zakona; ili
- b) skupno za sve iznose duga proknjižene pod uvjetima utvrđenima u članku 222. stavku 1. ovoga Zakona tijekom razdoblja kojeg odredi Carinska uprava i koje ne smije biti dulje od 31 dan; ili
- c) skupno za sve iznose duga proknjižene odjednom u skladu s člankom 222. stavkom 2. ovoga Zakona.

Članak 227.d

Rok odgode plaćanja je 30 dana, a računa se na sljedeći način:

- a) ako se plaćanje odgađa u skladu s člankom 227.c točkom a) ovoga Zakona, rok se računa od dana koji slijedi nakon dana knjiženja iznosa davanja od strane Carinske uprave; Kada se primjenjuje članak 223. ovoga Zakona, rok od 30 dana izračunat na opisani način smanjuje se za broj dana koji odgovara prekoračenju od dva dana potrebna za knjiženje tog iznosa.
- b) ako se plaćanje odgađa u skladu s člankom 227.c točkom b) ovoga Zakona, rok se računa od dana koji slijedi nakon dana isteka razdoblja kumuliranja. Rok se smanjuje za broj dana koji odgovara polovici broja dana u razdoblju kumuliranja;
- c) ako se plaćanje odgađa u skladu s člankom 227.c točkom c) ovoga Zakona, rok se računa od dana koji slijedi nakon dana isteka razdoblja tijekom kojega je dotična roba puštena. Rok se smanjuje za broj dana koji odgovara polovici broja dana u tom razdoblju.

Ako je broj dana u razdobljima iz stavka 1. točke b) i c) ovoga članka neparan, broj dana koji se oduzima od tridesetodnevnog razdoblja temeljem stavka 1. točke b) i c) ovoga članka jednak je polovici sljedećeg nižeg parnog broja.

Ako su razdoblja iz stavka 1. točke b) i c) ovoga članka kalendarski tjedan ili kalendarski mjesec, Carinska uprava radi pojednostavljenja može predvidjeti da se iznos davanja za koja je odobrena odgoda plaćanja plati na sljedeći način:

- a) ako je razdoblje kalendarski tjedan, u petak četvrtog tjedna koji slijedi tom kalendarskom tjednu,
- b) ako je razdoblje kalendarski mjesec, najkasnije šesnaesti dan u mjesecu koji slijedi taj kalendarski mjesec.

Članak 227.e

Odgoda plaćanja ne može se odobriti za iznose davanja koji su, iako se odnose na robu stavljen u carinski postupak s obvezom plaćanja tih davanja, proknjiženi u skladu s važećim odredbama o prihvaćanju nepotpunih deklaracija, jer deklarant po isteku određenog roka nije pružio podatke potrebne za konačno određivanje carinske vrijednosti ili nije podnio druge podatke ili isprave koji su nedostajali kod prihvaćanja nepotpune deklaracije.

Odgoda plaćanja može se odobriti i u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka ako se iznos davanja koji treba platiti proknjiži prije isteka tridesetodnevnog razdoblja od dana knjiženja prvobitno naplaćenog iznosa, ili ako nije bilo knjiženja, od dana prihvaćanja deklaracije koja se odnosi na dotičnu robu. Odgoda plaćanja odobrena pod takvim uvjetima ne smije trajati dulje od dana isteka razdoblja koje je temeljem članka 227.d ovoga Zakona odobreno za prvobitno utvrđeni iznos davanja, ili bi bilo odobreno da je zakonski dugovani iznos bio proknjižen pri podnošenju carinske deklaracije za dotičnu robu.

Članak 227.f

Carinska uprava može dužniku, osim odgode plaćanja, odobriti druge pogodnosti plaćanja, pod sljedećim uvjetima:

a) odobravanje pogodnosti plaćanja uvjetuje se polaganjem osiguranja, s time da se može odustati od zahtjeva za osiguranjem ako bi takav zahtjev zbog položaja dužnika prouzročio ozbiljne gospodarske ili socijalne poteškoće,

b) na iznos davanja za koja je odobrena pogodnost obračunava se kamata u skladu sa propisima o naplati kamata, s time da se može odustati od naplate kamata ako bi to dužniku prouzročilo ozbiljne gospodarske ili socijalne poteškoće.

Članak 227.g

Bez obzira na to kakva je pogodnost plaćanja odobrena dužniku, dužnik može u svakom slučaju prije isteka odobrenog roka za plaćanje platiti cijeli ili dio iznosa davanja.“.

Članak 9.

Članak 241. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 3.000,00 do 900.000,00 kuna kazniti će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 1.000,00 do 100.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi kao i fizička osoba:

1) ako prilikom ulaska u carinsko područje ili izlaska iz carinskog područja ne prijavi robu ili pokuša bez prijave prenijeti robu preko carinske crte (članak 49. stavak 1.),

2) ako prilikom ulaska u carinsko područje ili izlaska iz carinskog područja ne podnese carinsku deklaraciju za robu ili dio robe koja je komercijalne naravi, ili koja je predmet zabrana ili ograničenja pri uvozu ili izvozu (članak 71. st. 1.),

3) ako unese ili iznese, odnosno pokuša unijeti ili iznijeti preko graničnog prijelaza vozilo na kojemu su krivotvoreni identifikacijski brojevi šasije ili na koji su stavljene nepripadajuće registarske oznake, ili ako za vozilo podnese krivotvorene ili nepripadajuće prometne isprave,

4) ako istovari ili pretovari robu bez odobrenja carinarnice ili na mjestu koje nije za to određeno ili odobreno (članak 58.),

5) ako robom u privremenom smještaju raspolaže protivno uvjetima koje je odobrila carinarnica (članak 63. stavak 1. i članak 64.),

6) ako ne obavijesti carinarnicu o činjenicama koje su nastale nakon donošenja odobrenja za carinski postupak s odgodom ili za carinski postupak s gospodarskim učinkom (članak 99. stavak 2.),

7) ako prije isteka propisanog roka robu puštenu u slobodan promet uz oslobođenje od plaćanja carine proda, otuđi po drugom osnovu, dade drugom na uporabu, zalog, najam, rabi u druge svrhe ili preda kao osiguranje za druge obveze, a da prethodno ne podmiri carinski dug (članak 187. stavak 1.),

8) ako robom puštenom u slobodni promet uz smanjenu ili nultu stopu carine zbog svoje uporabe u posebne svrhe raspolaže protivno svrsi zbog koje je odobreno povoljnije tarifno postupanje (članak 22. i 94.),

9) ako odredišnoj carinarnici, u provoznome postupku, ne preda svu robu ili dio robe i pripadajuće isprave ili robu preda u promijenjenu stanju (članak 104. i 107.),

10) ako ne preveze unesenu robu putem i na način koji je odredila carinarnica (članak 50. stavak 1.),

11) ako postupa sa robom kao da ispunjava uvjete za privremeni uvoz a to postupanje je protivno uvjetima za privremeni uvoz robe propisanim odredbama ovoga Zakona ili Konvencijom o privremenom uvozu,

12) ako ne postupa u skladu s uvjetima i obvezama propisanim ovim Zakonom ili određenima odobrenjem carinarnice, za carinski postupak s odgodom i carinski postupak s gospodarskim učinkom (članak 99.),

13) ako u carinskoj deklaraciji neistinito, netočno ili nepotpuno navede količinu, kakvoću, vrstu, tarifnu oznaku, vrijednost ili podrijetlo robe, ili ne navede svu robu, pa je zbog toga carinski dug obračunat ili plaćen u svoti manjoj od propisane (članak 71. stavak 1. i članak 74.),

14) ako podnese ispravu u svezi s provedbom carinskog postupka odnosno drugog carinski dopuštenog postupanja ili uporabe robe u kojoj je navedena druga količina, vrsta, kakvoća ili podrijetlo robe (članak 71. stavak 1., članak 74. i 186.),

15) ako u carinskoj deklaraciji netočno navede iznos carinskog duga, pa je zbog toga carinski dug obračunat ili plaćen u svoti manjoj od propisane (članak 71. stavak 1. i članak 74.),

16) ako neistinitim prikazivanjem činjenica ostvari ili pokuša ostvariti potpuno ili djelomično oslobođenje od plaćanja carinskog duga (članak 160., 187. i 188.),

17) ako raspolaže robom prije nego što je carinarnica pusti u zahtijevani carinski postupak,

18) ako sa robom puštenom od strane carinarnice, raspolaže protivno uvjetima odobrenog postupka,

19) ako ne osigura carinska obilježja od oštećenja odnosno uništenja ili ih ukloni, oštetiti ili uništi s robe ili prijevoznog sredstva bez odobrenja carinarnice (članak 84. stavak 2.),

20) ako robu čiji je uvoz zabranjen ne iznese iz carinskoga područja u roku koji je odredila carinarnica,

21) ako onemogućuje carinski nadzor nad poslovanjem u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu (članak 173.),

22) ako u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu obavlja djelatnost suprotno odredbama ovoga zakona ili bez suglasnosti carinarnice (članak 176. do 178.),

23) ako neistinitim prikazivanjem činjenica ostvari ili pokuša ostvariti povrat ili otpust carinskoga duga (članak 232. do 235.).

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 700.000,00 kuna kazniti će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti.”

Članak 10.

U članku 245. stavak 1. mijenja se i glasi:
„Roba koja je predmet prekršaja iz članka 240., članka 241. stavka 1. točka 2) i članka 243. u svezi s člankom 240. i člankom 241. stavak 1. točka 2) ovoga Zakona, oduzet će se.“.

Članak 11.

Članak 246. briše se.

Članak 12.

U članku 252. stavku 1. riječ: „ratama“ zamjenjuje se riječju: „obrocima“.
Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:
„Ako okrivljeni u roku ne plati jedan od odobrenih obroka, bez odlaganja će se pristupiti naplati cjelokupnog nenaplaćenog iznosa izrečene novčane kazne.“.

Članak 13.

Propisi za provedbu ovoga Zakona donijeti će se u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 14.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. srpnja 2008. godine.

OBRAZLOŽENJE ODREDBA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA CARINSKOG ZAKONA

Uz članak 1.

Sukladno obvezi usklađivanja odredaba o nepovlaštenom podrijetlu preuzetoj u okviru poglavlja Carinska unija, te sukladno Nacionalnom programu Republike Hrvatske za pristupanje EU za 2008. godinu, u potpunosti se usklađuju odredbe što uređuju nepovlašteno podrijetlo, dopunom novom odredbom u članku 27. Carinskog zakona, kojom se Carinskoj upravi daje mogućnost odnosno ovlast, da u dvojbjenim slučajevima utvrđivanja nepovlaštenog podrijetla može tražiti dodatne dokaze koji će na nedvojbjen način potvrditi da deklarirano podrijetlo udovoljava pravilima propisanim važećim propisima.

Uz članak 2.

Člankom 2. predloženog zakona uklanja se redakcijska pogreška u članku 74. Carinskog zakona, brisanjem teksta koji uključuje pozivanje na nepostojeći stavak odredbe članka 73. Carinskog zakona.

Uz članak 3.

Člankom 3. u cijelosti se mijenja članak 106. Carinskog zakona, stvarajući na taj način podlogu za uređenje obveza sudionika provoznoga postupka u pogledu polaganja osiguranja za namirenje carinskog duga koji bi provedbom odnosno provoznoga postupka eventualno mogao nastati.

Predloženim su člankom pojašnjene sve odredbe koje se odnose na jamstvene obveze glavnog obveznika, kao nositelja provoznoga postupka, te otvorena mogućnost sniženja jamstvene svote odnosno oslobođenja od obveze polaganja jamstva glavnim obveznicima koji su pouzdane osobe u carinsko pravnome prometu.

Uz dosad važeće ovlaštenje Vladi Republike Hrvatske za donošenje provedbenih propisa kojima se potanje uređuju uvjeti i postupak za odobravanje uporabe zajedničkog jamstva u smanjenom iznosu jamstvene svote, ili oslobođenje od obveze polaganja jamstva, uspostavljaju se „nove ovlasti“, sukladno odgovarajućem uređenju u Carinskom kodeksu Europske unije, putem mogućnosti uvođenja posebnih mjera u određenim okolnostima, i to: privremena zabrana uporabe zajedničkog jamstva u smanjenom iznosu, bez obzira o kojoj je robu riječ, te privremena zabrana uporabe zajedničkog jamstva u odnosu na robe za koje se ustanovilo da su bile predmetom velike prijevare.

Uz članak 4.

U okviru odredaba koje uređuju rokove za unošenje u evidencije, odnosno rokove knjiženja (članak 222. Carinskog zakona), člankom 4. predlažu se korekcije predmetnih rokova u slučajevima kada se knjiženje za više dugova provodi odjednom, sukladno predmetnim

rokovima utvrđenim u europskim odredbama, te se ujedno otklanjaju nedoumice nastale uporabom važećeg termina „jednostruko knjiženje“.

Uz članak 5.

Člankom 5. predlaže se duže razdoblje na koje se mogu produžiti propisani rokovi knjiženja, sa važećeg maksimalnog roka od 8 dana na 14 dana, u skladu sa odgovarajućom europskom odredbom.

Uz članak 6.

Sukladno uočenoj razlici tijekom analitičkog pregleda usklađenosti carinskih propisa sa pravnom stečevinom, te obvezi usklađivanja preuzetoj u Pregovaračkom stajalištu za poglavlje Carinska unija, člankom 6. predloženog zakona skraćuje se rok za namirenje carinskog duga, sa 30 na najduže 10 dana, računajući od dana obavještanja dužnika o iznosu duga.

Uz članak 7.

Predloženom odredbom se, u članku 227. Carinskog zakona, koji propisuje mogućnost plaćanja carinskog duga u gotovini ili drugim dopuštenim sredstvom plaćanja, sukladno odgovarajućoj europskoj odredbi, uređuje mogućnost da se naplata izvrši usklađivanjem potražnog salda prema uvjetima i na način kako to uređuju važeći propisi.

Uz članak 8.

Člankom 8. uspostavljaju se nove odredbe – članci 227.a do 227.g koje, uz propisani opći rok za plaćanje carinskog duga, koji može iznositi najdulje deset dana, predviđaju mogućnost odobravanja odgode plaćanja dugovane svote. Rok odgode plaćanja iznosi 30 dana.

Predloženim su člancima, u skladu sa odgovarajućim europskim odredbama, predviđeni opći uvjeti za odobravanje odgode i vrste postupaka koje se može primijeniti pri odobravanju odgode plaćanja, dok je propisivanje posebnih uvjeta za odobravanje prepušteno nacionalnim propisima država članica, stoga će isti biti predmetom uređenja u provedbenim carinskim propisima. U svakom slučaju, odobravanje odgode se uvjetuje polaganjem osiguranja za namirenje dugovanih iznosa.

Pored mogućnosti odobravanja odgode načelno se propisuje i mogućnost odobravanja drugih pogodnosti, bez navođenja vrsta tih pogodnosti i uvjeta odobravanja. Odobravanje ovih posebnih pogodnosti povezano je s polaganjem osiguranja i naplatom kamata prema propisima o kamatama.

Uz članak 9.

U odnosu na ranije važeću odredbu članka 241. Carinskog zakona predložene su sljedeće izmjene:

u stavku 1. u točki 1) jasnije se definira zakonski opis prekršajnog djela neprijave robe, na način da se u prvi plan stavlja sama radnja neprijave robe, te se zatim jasnije definira i ostvarenje pokušaja prijenosa robe preko carinske crte;

dodavanjem nove točke 2) predlaže se propisivanje novog prekršajnog djela neprijave robe čiji se zakonski opis specifično odnosi na robu komercijalne naravi, te na robu koja je predmet zabrana ili ograničenja pri uvozu ili izvozu; predloženom točkom 15) propisuje se nova inkriminacija koja suštinski omogućava sankcioniranje nezakonite radnje netočnog navođenja iznosa carinskog duga u carinskoj deklaraciji, uslijed čega bi isti bio obračunat ili plaćen u svoti manjoj od propisane; u praksi su se, naime, događali slučajevi kada je u carinskoj deklaraciji bila točno navedena količina, kakvoća, vrsta i tarifna oznaka, međutim nije bilo ispravno obračunan iznos carinskog duga, primjerice nije obračunat i iskazan iznos posebnog poreza ili je iznos carinskog duga sam po sebi bio netočno iskazan; točkom 16) predlaže se propisivanje preciznijeg opisa prekršajnog djela koje sankcionira zlouporabe kod ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja carinskog duga u odnosu na dosadašnji zakonski opis prekršajnog djela.

Uz članak 10.

Sukladno izmjenama predloženim člankom 9. ovoga zakona, u članku 10. predlaže se propisivanje zaštitne mjere oduzimanje robe i za robu koja je predmet prekršaja članka 241. stavka 1. točka 2) i članka 243. u svezi s člankom 241. stavak 1. točka 2) za koje prekršaje dosada nije bila propisana zaštitne mjera oduzimanje robe.

Navedeno je nužno, obzirom da se odredba članka 241. stavak 1. točka 2) odnosi na neprijavu robe komercijalne naravi, te robe koja je predmet zabrana ili ograničenja pri uvozu ili izvozu, zbog čega nezakonito postupanje s istom ima specifičnu težinu.

Također, takva roba može biti u prometu na carinskom području Republike Hrvatske, odnosno puštena u slobodni promet samo pod pretpostavkom ispunjavanja svih mjera trgovinske politike, te drugih zakonskih i inih propisa u svezi s uvozom roba

Kako carinski propisi nameću i obvezu naplate carinskog duga u slučaju nezakonitog unosa robe, navedena odredba predstavlja, između ostalog, i modus koji problematiku naplate carinskog duga za navedenu robu pravno definira u okvirima odluka koje se donose u prekršajnom postupku i koje imaju za učinak njezino oduzimanje i učinkovito sprječavanje bilo kakvih mogućnosti njezinog nezakonitog stavljanja u promet na carinskom području Republike Hrvatske.

Uz članak 11.

Člankom 11. predviđa se brisanje odredbe članka 246. s obzirom da navedena odredba ne može egzistirati u kontekstu pravnih okvira koje postavlja Prekršajni zakon kao temeljni propis koji uređuje vođenje prekršajnog postupka pred prekršajnim sudovima i svim drugim tijelima koja vode prekršajni postupak, pa tako i prekršajnim tijelima Carinske uprave.

Uz članak 12.

Člankom 12. predlaže se usklađivanje terminologije s odredbama Prekršajnog zakona koji koristi termin „obročna otplatu novčane kazne“, te propisivanje neodložnog pristupanje naplati cjelokupnog nenaplaćenog iznosa izrečene novčane kazne u slučaju da okrivljeni u roku ne plati jedan od odobrenih obroka čime se predviđa osigurati učinkovitija naplata izrečeni novčanih sankcija.

Uz članak 13.

U okviru prijelaznih i završnih odredaba člankom 13. utvrđuje se tromjesečni rok za donošenje provedbenih propisa, neophodnih za usklađenje važećih provedbenih propisa s predloženim izmjenama ili dopunama Carinskog zakona. Ovo također uzimajući u obzir obveze preuzete tijekom pregovora i u Pregovaračkom stajalištu za poglavlje 29. Carinska unija, te obveze za provedbom mjera koje proizlaze iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2008. godinu.

Uz članak 14.

Člankom 14. uređuje se objavljivanje predmetnog zakona u „Narodnim novinama“ te se predlaže njegovo stupanje na snagu s danom 1. srpnja 2008. godine.

Ovaj prijedlog uvjetovan je okolnošću, da je za provedbu dijela odredaba predloženoga zakona neophodno donošenje provedbenih propisa Vlade Republike Hrvatske.

Osim toga, navedeno je razdoblje potrebno, kako za osposobljavanje carinske službe za provedbu odredaba što se odnose na knjiženje i naplatu carinskog duga, tako i za prilagodbu gospodarstva na okolnost skraćivanja roka za plaćanje, odnosno poduzimanje mjera pojedinih sudionika u carinskim postupcima s ciljem ishoda „povoljnijih“ rokova za naplatu duga, putem odobravanja odgode njegova plaćanja.